

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobců: **a) L. A.**, zastoupený Mgr. Veronikou Šimkovou, advokátkou se sídlem Brno, Moravské náměstí 3, a **b) M. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 65, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 4. 2004, č. j. 560/3669/03, v řízení o kasační stížnosti žalobce ad a) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2006, č. j. 6 Ca 259/2004 - 92,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2006, č. j. 6 Ca 259/2004 - 92, **se ve výroku č. II. zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Shora uvedeným rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 29. 10. 2003, č. j. 7/OL/12050/03/Vt, tak, že žalobci ad a) uložil pokutu ve výši 200 000 Kč, a žalobkyni ad b) ve výši 40 000 Kč. Žalobcům byly uloženy pokuty dle ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, protože v období do 16. 6. 2003, kdy byly (spolu)vlastníky vymezených lesních pozemků v katastrálním území Hájek u Tišnova, nezajistili obnovu lesa na celkové ploše 4,01 ha porostní půdy, čímž měli vlastním zaviněním vytvořit podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, v důsledku čehož bylo poškozeno životní prostředí, a snížením stability okolních stojících porostů byl ohrožen lesní ekosystém v dané oblasti.

Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Brně. Ten usnesením ze dne 26. 8. 2004, č. j. 31 Ca 66/2004 - 17, postoupil věc dle § 7 odst. 2 místně příslušnému Městskému soudu v Praze. V žalobě žalobci namítali, že žalovaný neposoudil správně otázku zavinění, jestliže po skutkové stránce nepřihlédl k smlouvě, kterou žalobci uzavřeli v roce 1997 s L. V. Dále tvrdili, že žalovaný nedodržel ani jednoletou subjektivní, ani tříletou objektivní lhůtu pro zahájení řízení o správním deliktu, kterou stanoví § 5 odst. 2 zákona č. 282/1991 Sb. Konečně žalobci namítali, že výše uložených pokut byly nesmyslně vysoké; poukazovali na okolnosti, za nichž lesy nabyli, na své rodinné a sociální poměry, jakož i na to, že pokuta nemůže splnit svůj účel, když předmětné lesy již nejsou v jejich vlastnictví.

Městský soud rozhodl o žalobě shora označeným rozsudkem, a to tak, že žalobu žalobce ad a) co do výroku rozhodnutí žalovaného, jímž mu byla uložena pokuta, zamítl a co do výroku, jímž byla uložena pokuta žalobkyni ad b), odmítl. Obdobným způsobem pak rozhodl ve vztahu k žalobkyni ad b). Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení.

Pokud jde o znak správního deliktu dle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., spočívající ve „vlastním zavinění“, městský soud dospěl k závěru, že žalovaný dostatečně zdůvodnil naplnění tohoto znaku, když využil definice vědomé nedbalosti. Soud uvedl, že žalobci si po vytěžení lesních pozemků, které nebyly v zákonné lhůtě znovu zalesněny, museli uvědomovat, že porušují své zákonné povinnosti a že nezalesnění holin povede ke vzniku podmínek pro působení škodlivých činitelů; je totiž obecně známou skutečností, jaké následky má nezalesnění vytěženého lesa. Navíc žalobcům byla již dříve v souvislosti s jinými pozemky a jiným jednáním uložena pokuta a opatření k nápravě. Pokud jde o smlouvu, jíž žalobci uzavřeli s L. V., jejímž smyslem mělo být zabezpečení takového stavu lesa, který odpovídá zákonu, městský soud konstatoval, že uzavřením této smlouvy se žalobci nemohli vyvinut ze své odpovědnosti. Přitom žalobci znali stav lesa a přesto bez přiměřených důvodů spoléhali na to, že podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů nevzniknou. Soud také připomněl, že L. V. pak při výslechu jako svědek vypověděl, že vzájemná spolupráce byla ústní dohodou ukončena v roce 1999.

Městský soud neuznal ani námitku marného uplynutí jednoleté subjektivní a tříleté objektivní lhůty pro zahájení řízení podle § 5 odst. 2 zákona č. 282/1991 Sb. V daném případě šlo o delikt trvající, a proto objektivní lhůta začíná běžet až od skončení protiprávního jednání a počátek subjektivní lhůty je vždy znovu dán každým novým zjištěným, že protiprávní stav trvá.

Ohledně výše uložených pokut městský soud uvedl, že správní orgány náležitě přihlédly ke všem hlediskům, jež stanoví zákon č. 282/1991 Sb., v ustanovení § 5 odst. 1, tedy k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání; přitom neshledal, že by správní orgán překročily meze svého správního uvážení nebo je zneužily.

Rozsudek městského soudu napadl žalobce ad a) včas podanou kasační stížností, a to ve výroku, jímž soud zamítl jeho žalobu proti výroku rozhodnutí žalovaného, jímž mu byla uložena pokuta, a ve výroku o nákladech řízení. Jako důvod kasační stížnosti

výslovně označil nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Požádal, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

V kasační stížnosti žalobce navázal na své žalobní námitky. Pokud jde o otázku existence zavinění, poukázal na to, že ani městský soud nevyhodnotil adekvátně, smlouvu uzavřenou s L. V. z roku 1997. Tu uzavřeli žalobci proto, že neměli dostatek znalostí a zkušeností, neboť lesní pozemky nabyli dědictvím a restitucí. Žalobci pak nelze přičítat k tíži, že jeho smluvní partner neplnil povinnosti, které pro něj vyplývaly z uzavřené smlouvy. Zdůraznil, že vlastním zaviněním nezpůsobil mu vytýkané důsledky (poškození životního prostředí lesa) a nebylo mu možno proto sankci uložit.

V námitce nedodržení subjektivní lhůty pro zahájení řízení, žalobce poukázal na to, že ze správního spisu vyplývá, že správní orgán prvního stupně musel o protiprávním stavu v jeho lesích vědět již v roce 1999. Pokud jde o dodržení objektivní lhůty, žalobce nesouhlasí s názorem městského soudu, že správní delikt spočívající v nezalesnění je deliktem trvajícím, když o trvajícím deliktu se zákon nezmiňuje. Nezalesnění je správními orgány uváděnou hlavní příčinou ztěžující plnění funkcí lesa, přičemž k odlesnění došlo již v letech 1994-1996 a k zahájení řízení nedošlo ve tříleté objektivní lhůtě; vždyť smyslem této lhůty je zájem na tom, aby k zahájení řízení došlo co nejdříve a bez průtahů kvůli možné nápravě a účinnosti případné pokuty.

Žalobce opětovně namítl nepřiměřenost uložené pokuty; poukázal na to, že žalovaný ve svém rozhodnutí pouze uvádí, že sankce mají být citelné, aby plnily svou výchovnou roli. Sankce by však dle žalobce neměla být neúměrná sociální situaci, aby nebyla ve skutečnosti likvidační. Zopakoval též, že sankce se stala nadbytečnou, když již není vlastníkem lesa.

Žalobkyně ad b) se ke kasační stížnosti žalobce ad a) nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z důvodů uplatněných v kasační stížnosti a shledal tuto stížnost důvodnou.

Ze správního spisu zdejší soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Dne 29. 10. 2003 vydala Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Brno, rozhodnutí č. j. 7/OL/12050/03/Vt, jímž uložila žalobci pokutu ve výši 200 000 Kč za správní delikt dle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., a pokutu ve výši 150 000 Kč za správní delikt dle § 4 písm. d) citovaného zákona. Žalobkyni ad b) uložila za uvedené delikty pokuty ve výši 40 000 Kč a 30 000 Kč. Správní orgán prvního stupně poukázal na zjištění provedená v podzimních měsících roku 2002 a vyšel z místního ohledání dotčených lesních pozemků provedeného za účasti žalobce dne 22. 7. 2003. Zástupci žalobce bylo před vydáním rozhodnutí umožněno nahlédnutí do spisu a seznámení se s podklady pro rozhodnutí.

K odvolání žalobců změnil žalovaný výrok rozhodnutí tak, že žalobcům uložil pokutu pouze za správní delikt podle ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb.

Změnu odůvodnil tím, že u správního deliktu dle ustanovení § 4 písm. d) zákona 282/1991 Sb. nelze ze správního spisu zjistit, zda byly dodrženy prekluzivní lhůty pro zahájení řízení. Před vydáním rozhodnutí odvolacího orgánu provedl správní orgán prvního stupně výslech svědka L. V. ve věci smlouvy, kterou s ním uzavřeli žalobci v roce 1997 ohledně výkonu povinností vyplývajících zejména ze zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). Svědek uvedl, že práce na pozemcích prováděl dle ústních pokynů žalobců, přičemž v roce 1999 byla spolupráce po vzájemné ústní dohodě ukončena a další práce tak neprováděl. Protokol o provedeném výslechu zaslal žalovaný k vyjádření zástupci žalobců. Ve vyjádření žalobci poukázali na to, že svědek potvrdil existenci smlouvy a skutečnost, že také ve spolupráci se žalobcem tuto smlouvu plnil. Domnívali se, že v pracích v menším rozsahu pokračoval svědek i po roce 1999, přičemž smlouva nebyla nikdy písemně vypovězena a jako nerealizovatelná zanikla až prodejem lesních pozemků. Rovněž uvedli, že smlouvě z roku 1997 předcházela obdobná dohoda z roku 1994. Žalovaný dále opatřil prvostupňovým orgánem zmiňovaný inspekční záznam z podzimu roku 2002, a zaslal jej zástupci žalobců k vyjádření.

První senát Nejvyššího správního soudu, který měl ve věci podle rozvrhu práce rozhodovat, dospěl při předběžném projednání věci k závěru, že je nutno věc předložit ve shodě s § 17 s. ř. s. rozšířenému senátu pro spornost dvou právních otázek:

Poprvé, zda může být správní delikt dle § 4 písm. c) zákona 282/1991 Sb. o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění před novelou provedenou zákonem č. 167/2008 Sb. (dále jen „zákon o inspekci“), spáchán i nečinností (opomenutím) vlastníka lesa spočívající v zanedbání povinností, které mu zákon ohledně péče o les ukládá. Judikatura Nejvyššího správního soudu je v tomto ohledu nejednotná, jsou evidovány dva protiřečící si názory v rozsudcích ze dne 26. 10. 2004, č. j. 5 A 42/2002 - 43 a ze dne 10. 5. 2007, č. j. 7 As 19/2006 - 103.

Podruhé, bylo nutné vyřešit, zda může být sankce za zmíněný delikt dle zákona o inspekci uložena pouze za činnost, kterou právnická nebo fyzická osoba vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, nebo zda je nutné prokazovat i následek této činnosti. V tomto ohledu se liší právní názor předkládajícího senátu od dosavadního právního názoru Nejvyššího správního soudu, zde s rozsudkem ze dne 25. 11. 2003, č. j. 7 A 82/2002 - 40.

Rozšířený senát k těmto otázkám v usnesení ze dne 17. července 2008 č. j. 1 As 15/2007 - 141 uvedl následující:

Opomenutí je postaveno na roveň konání, jestliže subjekt nevykoná to, co bylo jeho právní povinností. Povinnost konat tu vzniká z právního předpisu. Návěta § 4 zákona o inspekci sice uvádí, že se jedná o „činnost“, přesto ale z dalšího textu jednoznačně vyplývá, že toto ustanovení se nemůže týkat jen té formy „činnosti“, která je pouze konáním, ale musí se týkat také opomenutí toho, co je subjekt povinen podle práva činit.

Je třeba především argumentovat tím, že v písmenech d) a e) zmíněného ustanovení § 4 je subjekt trestán výslovně za „neplnění“; to ovšem nelze vyložit jinak, než že „činností“ v návěti se rozumí jak komisivní, tak omisivní forma jednání, tedy také opomenutí.

Rozšířený senát tedy k první otázce uzavřel, že při řešení nyní posuzovaného případu, který se týká uložení pokuty dle § 4 písm. c) zákona o inspekci, je třeba vycházet z toho, že správní delikty dle uvedeného ustanovení mohou být spáchány i opomenutím takového konání, k němuž byl subjekt povinen, jinak řečeno, deliktní subjekt může vytvořit podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů nejen tím, že určitým způsobem konal, ale také opomenutím povinností, které pro něj z práva vyplývají.

K otázce, zda může správní orgán uložit sankci za správní delikt, aniž by prokazoval jeho následek, rozšířený senát uvedl:

Ke spáchání správního deliktu a vzniku odpovědnosti vlastníka lesa dle zákona o inspekci musí být mj. naplněny všechny znaky skutkové podstaty, mezi něž patří najmě objektivní stránka deliktu. Obligatorními znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. „Následkem“ - ve shodě s doktrinou - je porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, „jednáním“ je - jak vyloženo - konání, nebo opomenutí.

Subjekt vytváří vlastním jednáním podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů; zákon však vyžaduje také, aby toto jednání (ve formě konání nebo opomenutí) způsobilo předvídaný následek. Zákon za tento následek výslovně považuje „ohrožení nebo poškození životního prostředí v lesích“.

Nad výslovný požadavek zákona se tu nelze povznést. Proto není možné automaticky považovat určité jednání samo o sobě za správní delikt bez dalšího. Je třeba tedy důkazu o tom, že vznikl následek (ohrožení, poškození), který zákon sankcionuje. Z toho pak přirozeně plyne, že správní orgán v řízení o správním deliktu následek jako znak objektivní stránky deliktu musí také řádně prokázat, jednak proto, aby odpověděl na otázku, zda se vůbec o delikt jedná, jednak proto, aby mohl posoudit druh, výměru, případně způsob výkonu ukládané sankce. Soud je pak povinen k řádné žalobní námitce se zabývat tím, zda správní orgán také v naznačeném směru provedl dokazování; pouze ze samotného, byť prokázaného jednání subjektu nelze ještě usoudit na spáchání deliktu.

S touto argumentací dospěl rozšířený senát v druhé předkládané otázce k tomu, že znakem objektivní stránky skutkové podstaty správního deliktu podle § 4 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, je také následek. I ten (jakož i účinek na konkrétním předmětu útoku) musí být proto předmětem dokazování v řízení před správním orgánem.

Z těchto závěrů rozšířeného senátu tedy vycházel Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci.

Žalobci byla uložena pokuta za spáchání správního deliktu vymezeného v § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. Podle něho správní orgán uloží pokutu až do výše jednoho miliónu Kč právnickým nebo fyzickým osobám, které svojí činností ohroží nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.

Z uvedeného ustanovení je zřejmé, že aby mohl příslušný správní orgán pokutu zde uvedenou uložit, musí postavit najisto a prokázat, že konkrétní osoba svojí činností (popř. nečinností, či opomenutím) ohrozila a nebo poškodila životní prostředí v lesích, dále musí prokázat, že se tak stalo jejím vlastním zaviněním a dále i to, že došlo k zákonem předvídaném následku, tedy že životní prostředí bylo ohroženo či poškozeno určitým způsobem - vytvořením podmínek pro působení biotických a abiotických činitelů, jež jsou škodlivými. Není přitom samo o sobě podstatné, zda osoba, která se měla deliktu dopustit, je vlastníkem lesa, či nikoliv. Na žádný z těchto předpokladů vzniku deliktního jednání, jež je podrobeno sankci, nesmí správní orgán při dokazování rezignovat.

Skutková podstata správního deliktu vymezená v ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., stanoví nepřímou normu chování, podle níž kdokoli nesmí činností (konáním nebo opomenutím) ohrozit nebo poškodit životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Tato povinnost je obecně stanovena komukoli, nikoli pouze vlastníku lesa. V případě vlastníka lesa je tak třeba přihlídnout k povinnostem, které mu ohledně péče o les stanoví zákon o lesích v ustanoveních § 11 odst. 2 a § 31 odst. 1 a zejména pak § 31 odst. 6. Podle citovaných ustanovení zákona o lesích je vlastník lesa mimo jiné povinen obnovovat lesní porosty stanovištně vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa, usilovat při hospodaření v lese o to, aby nepoškozoval zájmy jiných vlastníků lesů a funkce lesa byly zachovány (plněny rovnoměrně a trvale) a aby byl zachován (chráněn) genofond lesních dřevin. Holina na lesních pozemcích musí být zalesněna do dvou let a lesní porosty na ní zajištěny do sedmi let od jejího vzniku.

Citovaná skutková podstata tedy (na rozdíl od ostatních skutkových podstat uvedených v § 4, vyžaduje také splnění znaku zavinění. I naplněním tohoto znaku se pak musí správní orgány při vydávání rozhodnutí náležitě zabývat. Zavinění je obecně konstruováno na složce vědění a složce volní. Obsah či absence každé z nich pak určuje konkrétní závěr o formě zavinění v dané věci. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobci se správního deliktu dopustili ve vědomé nedbalosti, protože neplnili povinnosti stanovené zákonem o lesích a z předchozích správních řízení museli vědět, že i svou nečinností ohrožují zákonem chráněný zájem. Jestliže povinnosti, jejichž neplnění vede k vytvoření podmínek pro působení biotických a abiotických činitelů, jsou dány zákonem, není dle zásady *neznalost zákona neomlouvá*, nutné se zabývat tím, zda žalobcům tyto povinnosti byly či nebyly známy.

Vědomost žalobců o možnosti způsobení výše popsaného následku je jistě právem dovozována z jejich postavení vlastníků lesa a požadavku znalosti příslušné právní úpravy, která jim stanoví povinnosti a sankce za jejich porušování. Vědomost samotná však pro závěr o zavinění nepostačuje. Aby šlo o vědomou nedbalost, je třeba prokázat nejen, že delikvent ví, že zákonem popsaným způsobem může porušit či ohrozit zájem chráněný zákonem, ale také, že bez přiměřených důvodů spoléhá, že se tak nestane. Z toho plyne, že vědomá nedbalost je budována na vědomí možnosti vzniku následku, což je jinak řečeno schopnost rozpoznat a zhodnotit okolnosti, jež vytvářejí nebezpečí pro chráněný zájem. Vedle toho a zároveň delikvent „podcení“ reálnou možnost vzniku následku, neboť se

domnívá, resp. spoléhá na to, že nenastane. Má-li pro takovou domněnku důvody a jsou-li přiměřené, je opět otázkou, na níž je nutno odpovědět po provedeném dokazování.

Pokud tedy zákon ve zmíněném ustanovení výslovně vyžaduje, aby jednání (ve formě konání nebo opomenutí) způsobilo předvídaný následek, kterým je „ohrožení nebo poškození životního prostředí v lesích“, pak především tato skutečnost musí být předmětem dokazování před správními orgány, stejně jako příčinná souvislost mezi jednáním a následkem; to proto, že každé jednání jedince nelze považovat bez zjištění a prokázání jeho dopadů za způsobilé ke vzniku následku. Vždy je současně třeba i důkazu o tom, že jak jednání, tak následek (ohrožení, poškození), které zákon sankcionuje, vznikly zaviněně. Zavinění je nutno prokázat i ohledně příčinné souvislosti mezi jednáním a následkem.

V tomto ohledu žalobci v odvolání proti rozhodnutí orgánu prvního stupně namítali, že se tento orgán otázkou zavinění nezabýval vůbec, a poukazovali právě na smlouvu s L. V.. Žalovaný pak k této otázce toliko uvedl, že uzavřením takové smlouvy se nemohou vlastníci lesa zbavit odpovědnosti za nezákonný stav jejich lesa. Tento právní názor pak potvrdil i městský soud.

Pokud jde o námitku žalobce týkající se významu smlouvy, kterou žalobci uzavřeli s L. V., je pro otázku odpovědnosti žalobce v tomto ohledu klíčová; Nejvyšší správní soud musí přisvědčit žalobci v tom, že posouzení konkrétního obsahu smluvního vztahu a jeho srovnání s faktickým jednáním žalobců a jmenované osoby, je pro posouzení existence vědomé nedbalosti na straně žalobce rozhodující.

Existenci přiměřených důvodů je tak třeba zkoumat z toho hlediska, jaká opatření žalobci k plnění svých povinností přijali a zda tato opatření prováděli s náležitou péčí. Jestliže sami nebyli dostatečně „odborně zdatní“, aby náležitě plnili povinnosti při hospodaření s lesem, bylo zcela na místě, aby zajistili plnění těchto povinností na smluvním základě. Pro ten případ je však dále důležité posoudit, jak konkrétně byly na základě smlouvy rozloženy povinnosti mezi žalobce a jejich smluvního partnera, tedy zda žalobci ve skutečnosti rozhodovali o tom, jaká opatření budou prováděna a druhá smluvní strana je pouze vykonávala, či zda o provádění opatření rozhodovala pouze druhá smluvní strana. Konečně je nezbytné posoudit, zda žalobci dostatečně pečlivě kontrolovali plnění smlouvy druhou smluvní stranou, a v případě zjištění, že k plnění smlouvy nedochází, usilovali o náhradní plnění zákonných povinností jinými prostředky.

Těmito otázkami se však ani správní orgán prvního stupně ani žalovaný nezabývali vůbec. V odvolacím řízení sice správní orgán provedl výslech svědka L. V., jeho výsledkem ani vyjádřením žalobců k němu, či obsahem smlouvy, jíž si opatřil, se však nezabýval. Městský soud pak, i když zhodnotil existenci smlouvy jako nerelevantní pro otázku zavinění žalobců, se obsahem výpovědi L. V. zabýval, uvedl, že ze smlouvy a ze svědecké výpovědi vyplývá, že žalobci se svědkem spolupracovali a věděli, jaký je stav jejich lesa. Žalobce však namítal, že o neplnění povinností vyplývajících ze smlouvy druhou smluvní stranou nevěděl.

K tomu však zdejší soud uvádí, že konkrétní rozložení povinností ze smlouvy z roku 1997 je spíše nejasné a zjevně záleželo v dalších podrobnostech na domluvě mezi žalobci a L. V. Ve smlouvě se L. V. se zavázal vykonávat povinnosti vyplývající pro vlastníky lesů z příslušných právních předpisů, zejména ze zákona o lesích. Smlouva nestanoví, že by tak měl činit pouze na základě pokynů žalobců, když předpokládá jejich „spolupráci při plnění úkolů zabezpečovaných touto smlouvou“. Nadto výpověď smlouvy je připuštěna toliko písemnou formou, žádná taková písemnost se však ve správním spisu nenachází a tvrzení p. V. o vypovězení smlouvy v roce 1999 není podloženo žádným důkazem. Žalobci pak ve svém toliko písemném vyjádření k výpovědi L. V. uvedli, že plnil povinnosti stanovené smlouvou „také v součinnosti“, přičemž se domnívali (vzhledem k tomu, že smlouvu nevypověděli), že činnosti prováděl i po roce 1999.

Tyto okolnosti správní orgán nijak blíže nezkoumal, přitom lze poukázat i na skutečnost, že výslech svědka provedl bez toho, aby žalobcům při něm umožnil účast a poskytl jim možnost klást svědku otázky. Kopii protokolu o výsledku svědka jim pouze zaslal k vyjádření. Městský soud pak přihlédl pouze výpovědi L. V.

Na závěr se poznamenává, že smlouvou samozřejmě nemůže bez dalšího dojít k přenosu veřejnoprávní odpovědnosti na jinou osobu; pokud však správní orgán posuzuje delikt ní odpovědnost konkrétní osoby, která sama zajistila smluvně plnění svých zákonných povinností prostřednictvím jiného, musí být její vlastní jednání naplňující znaky skutkové podstaty správního deliktu prokazováno v kontextu všech učiněných kroků, tedy i zkoumáním existujících smluvních vztahů a jednáním smluvních partnerů v průběhu rozhodného období.

Z uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, proto napadený rozsudek v rozsahu výroku č. II dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm, jsa vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne soud též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2008

JUDr. Marie
Žiškova
předsedkyně senátu